

Maria Konopnicka

1842-1910

Maria Stanisława
Konopnicka
urodziła się
23 maja 1842 r.
w Suwałkach

Rodzina Marii Konopnickiej

- rodzice Marysi:

Józef i Scholastyka Wasiłowscy

- rodzeństwo:

Starsza siostra Marysi – Wanda

Młodsze rodzeństwo - Jan, Laura, Jadwiga,
i Celina

Dzieci było sześcioro

Ojciec Marii był adwokatem

We wrześniu 1849 roku Państwo Wasiłowscy opuścili Suwałki i udali się do Kalisza.

Pięć lat po przeprowadzce
umarła mama Marii
pani Scholastyka Wasiłowska

Domowe obowiązki spadły
na najstarsze dzieci,
a więc i na Marię, jedną
z dwu najstarszych sióstr

Tylko rok Maria uczyła się na pensji Sakramentek w Warszawie.

Poznała tam Lizę Pawłowską, późniejszą pisarkę – Elizą Orzeszkową.

Przyjaźń ich przetrwała całe życie.

Eliza
Orzeszkowa

Maria
Konopnicka

W 1862 roku Maria wyszła za mąż za Jarosława Konopnickiego - zubożałego ziemianina.

Zaraz po ślubie Maria Konopnicka wyjechała z Kalisza, zamieszkując w Bronowie koło Poddębic, a potem w Gusinie.

Dworek, w którym mieszkała Maria Konopnicka w Bronowie

W czasie dziesięciu lat małżeństwa Maria urodziła ośmioro dzieci. Dwoje z nich zmarło zaraz po porodzie.

Swój talent poetycki odkryła pisząc wierszyki i opowiadanki dla własnych dzieci.

Debiutowała w 1875 roku.

Zachęcona dobrym przyjęciem wierszy przez rodaków i znanych już pisarzy np. Henryka Sienkiewicza, przeniosła się do Warszawy.

Po rozstaniu z mężem zaczęła pracować,
udzielała lekcji, pisała wiersze i nowele
redagowała czasopisma oraz działała społecznie.

Poezje

*Maria
Konopnicka*

Życie literackie

Pseudonimy literackie: Marko,
Jan Sawa, Jan Waręż

Debiutowała w prasie jako poetka w roku 1870.

Umiłowanie natury miało wpływ na jej twórczość.

Pierwszym jej utworem był wiersz pt. *Zimowy poranek*. Utwór ten został dobrze przyjęty.

Miastu Kalisz poświęciła trzy utwory poetyckie: dwa zatytułowane *Kaliszowi* (1888 i 1907) i *Memu miastu* (1897).

Twórczość

Nowele:

- Cztery nowele
- Moi znajomi
- Dym
- Na drodze
- Nowele
- Ludzie i rzeczy
- Na normandzkim brzegu
- Mendel Gdański
- Miłosierdzie gminy
- Nasza szkapa

Dla dzieci:

- Śpiewnik dla dzieci
- O Janku Wędrowniczku
- O krasnoludkach i sierotce Marysi
- Na jagody
- Nasza szkapa

Zbiory wierszy:

- Śpiewnik historyczny

Wiersze (wybrane):

- Rota
- Zimowy poranek
- Kaliszowi
- Memu miastu
- Stefek Burczymucha
- Wolny najmita
- W poranek
- Tęsknota
- Noc
- Kubek

Poematy:

- Pan Balcer w Brazylii

Poznając utwory Marii Konopnickiej
czytelnicy dowiadują się o
problemach społecznych ludzi
żyjących na przełomie XIX i XX
wieku, uwrażliwiają na ich krzywdy,
kształtują swoje postawy
patriotyczne. Utwory dla dzieci
bawią, ukazują piękno otaczającej
przyrody
i rozwijają wyobraźnię.

DALEJ

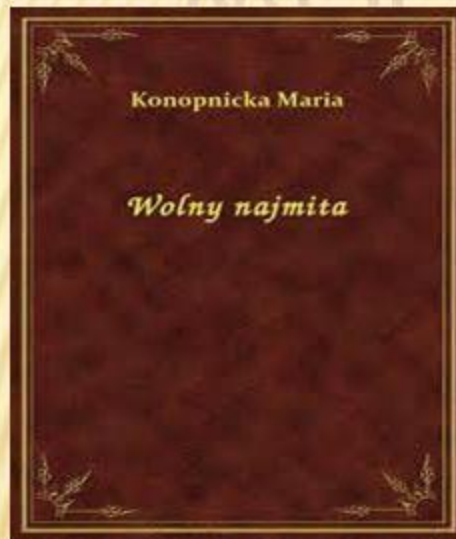
„O JANKU WĘDROWNICZKU”

„O JANKU WĘDROWNICZKU” - mały bohater podczas swojej wyprawy odkrywa fantastyczny świat przyrody, spotyka zwierzęta i poznaje ich zwyczaje. Na koniec z radością cały i zdrowy wraca do czekającej na niego w domu mamy.

DALEJ

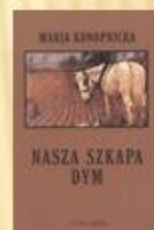
„WOLNY NAJMITA”

„WOLNY NAJMITA” - poetka przedstawia nędzną sytuację chłopca , który pomimo faktu, że jest wolny cierpi nędzę i często umiera z głodu.

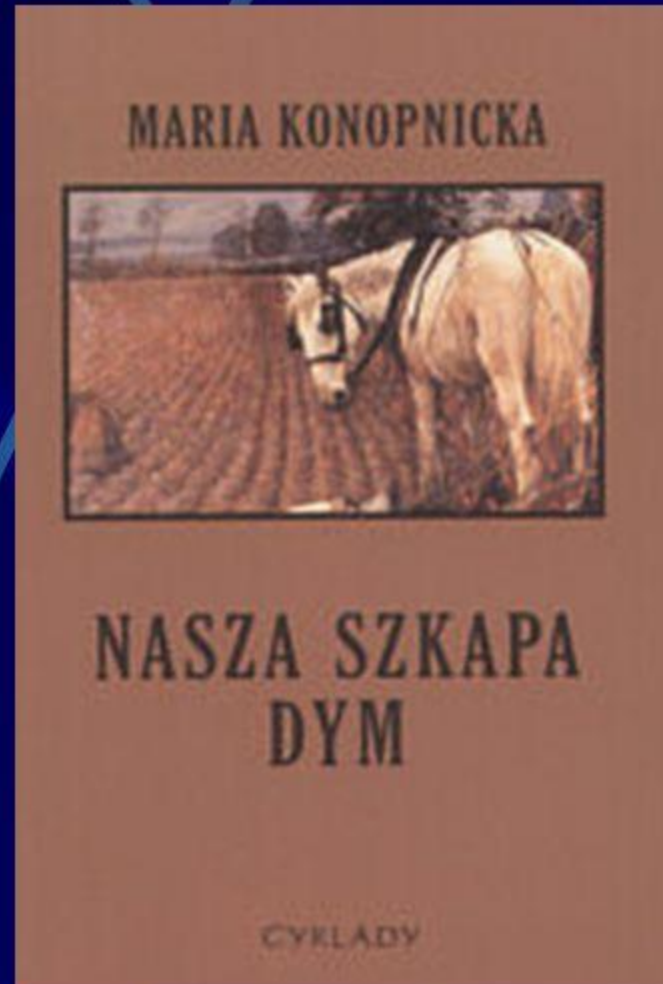
DALEJ

- ✘ Nowele pisała od początku lat osiemdziesiątych dziewiętnastego wieku aż do śmierci. Zaczęło się od dziennikarskich doświadczeń Konopnickiej, w czasie redagowania przez nią "Świtu". Początkowo czerpała inspiracje z doświadczeń Prusa, Sienkiewicza, Orzeszkowskiej, następnie rozwinęła własne pomysły w dziedzinie małych form. Gdy ukazał się pierwszy zbiór nowel, Konopnicka przygotowywała już następne. Słynna nowela "Dym" opublikowana została w roku 1893.

NOWELE

- Nasza szkapa
- Dym
- Miłosierdzie gminy
- Mendel gdański
- Panna Florentyna
- Szkice
- Jak Suzin zginął
- Banasiowa

„ROTA”

Symbolem patriotycznych treści zawartych w poezji Konopnickiej jest „Rota” spopularyzowana jako pieśń z muzyką Felisa Nowowiejskiego nazywanym jest drugim hymnem narodowym.

„Nie rzucim ziemi skąd nasz ród!
Nie damy pogrześć mowy.
Polski my naród, polski lud,
Królewski szczep Piastowy...”

DALEJ

ROTA

Nie rzucim ziemi, skąd nasz ród,
Nie damy pogrześć mowy!
Polski my naród, polski lud,
Królewski szczep Piastowy,
Nie damy, by nas zniemczył wróg...
- Tak nam dopomóż Bóg!
Tak nam dopomóż Bóg!
Do krwi ostatniej kropli z żył
Bronić będziemy Ducha,
Aż się rozpadnie w proch i pył
Krzyżacka zawierucha.
Twierdzą nam będzie każdy próg...
- Tak nam dopomóż Bóg!
Tak nam dopomóż Bóg!

Pieśń „Rota” – pełniła funkcję hymnu narodowego

Utwory dla dzieci

- "O Janku Wędrowniczku",
- "Stefek Burczymucha",
- "O Krasnoludkach i sierotce Marysi"
- "Co słonko widziało"

opowiada Leszek Piśkoź

opowiada Leszek Piśkoź

opowiada Leszek Piśkoź

Maria Konopnicka zmarła na zapalenie płuc
8 października 1910 roku we Lwowie.

Grób poetki

Pomniki Marii Konopnickiej

Suwałki

Białystok

Warszawa